

Strictly his own?

Engelsk Springer Spanielns rörelser

Få raser har skrivet i sin rasstandard att det finns något som är så speciellt, ja rentav unikt för rasen att man i princip aldrig ser det hos någon annan ras. Men i standarden för Engelsk Springer Spaniel står det faktiskt "strictly his own" om rörelserna och det kan man inte tolka på annat sätt än att rörelserna är unika för just den rasen. Men hur ofta ser vi just de rörelserna på rasen? Mer och mer sällan tyvärr, dock inte helt unikt för just denna ras att de rastypiska rörelserna försvinner alltmer. Det pratas alltmer om att vi måste premiera rörelser som är rastypiska och inte bara det som vi "generellt" kallar bra rörelser. Men hur ska vi göra det när vi många gånger som domare inte vet vad vi ska leta efter? Hur gör vi för att få förståelse för det som är speciellt för just den rasen när det kommer till rörelser? Jag har inget enkelt svar på det, men jag ska försöka förklara här det som jag menar är det som "strictly his own" står för.

GBSHCH Hawkhill Connaught, född 1969 och den som anses vara urtypen för en engelsk springer spaniel. Den bästa av dom bästa helt enkelt.

Det mesta i standarden för Engelsk Springer Spaniel ska vara lagom. Ord som medel, tämligen, lagom, ganska, måttligt, varken eller är sådant man kan läsa på fler ställen. Det enda som egentligen ska sticka ut och vara lite "extremt" om man får säga så – är dess rörelser som är något alldeles speciellt. Jag drömmer mig bort ibland till den tiden när jag i England såg de gamla hundarna där, de som hade en kuperad svans som gick runt som en liten propeller och sedan stylvade fram i passgång för att slutligen falla i de helt otroliga rörelser som det är när man ser det som är just "strictly his own". Det är sann gåshud det.

GBSHCH Graftonbury Genghis Khan, barnbarn till ovan nämnda Hawkhill Connaught. Khan var född 1978 och är en av få Engelsk Springer Spaniels som vunnit gruppen på Crufts.

Ja varför har det blivit så, att vi mer och mer sällan ser de korrekta rörelserna för rasen? En anledning tror jag är den dåliga översättningen från engelska standarden till den svenska. Nu ska jag säga till översättarnas försvar att det är inte helt lätt att översätta engelska till svenska när det beskriver något, som vi alla vet innehåller engelskan många fler ord än det svenska språket.

I den engelska standarden står detta att läsa om frambensrörelserna: "Forelegs **swing** straight forward from shoulder, **throwing** feet well forward in an easy free manner". Den svenska översättningen lyder "Frambenen skall föras väl framåt från skuldrorna så att tassarna förs långt framåt i lätta och fria rörelser". Det är för mig inte alls samma sak. "Swingen" i skuldran ser man nästan aldrig idag, oftast är det bara underarmen som rör sig framåt vilket gör att tasserna definitivt inte **kastas** framåt – utan snarare stupar ner i marken.

*Det är väldigt svårt att visa de korrekta rörelserna på ett foto, många gånger kan det se väldigt bra ut när man ser det såhär. Men, det som är viktigt är att rörelserna är långsamma. Är steget för snabbt så får du inte den rätta "swingen" eller kastet fram med tasserna. **Tänk alltid på tre L när ni bedömer rörelserna på Engelsk Springer. Rörelserna ska vara lätta, långsamma och låga.***

Vad som menas med swing straight forward är svårt att förklara, när man har sett det så vet man vad det är man letar efter. Men jag skulle beskriva det som att kraften när benet förs framåt kommer från skuldran, man ska se skuldran arbeta och sträcka sig framåt så långt det går. För att detta ska vara möjligt måste det finnas gott om flexibilitet i skuldran. Tassarna ska alltså kastas framåt, inte föras långt fram bara. Ett kast är mer explosivt än att bara föra något framåt. Om man tänker sig frambenet rakt under hunden när den startar att springa så ska kastet av tasserna komma nedifrån och sedan lyftas framåt så långt det är möjligt. Sedan går tasserna samma väg tillbaka igen så att en pendel uppstår när hunden rör sig. Felaktiga rörelser för en Engelsk Springer Spaniel är när tasserna lyfts utan att man ser att skuldran arbetar. Alltså viktigt att tasserna kastas rakt framåt från skuldran, om ni tänker

er att ni ska kasta iväg något så använder ni er av skuldran. Om ni bara ska använda armen blir det inte mycket till kast, snarare ett litet fjuttkast bara.

Visst kan man tänka sig här att tassens har kastats fram?

Det händer att de hundar som har de korrekta frambensrörelserna får i kritiken att de är ostabila i fronten, och ja många gånger kan man tolka det på det sättet. Framförallt är de hundar med de rätta rörelserna lite lösa i fronten som unga. Men ett kast är ibland lite ostabilt, dock är det ett betydligt mer rastypiskt steg än en som är begränsad och totalt stel och stabil i fronten.

De korrekta rörelserna ser man bäst om hunden visas på löst koppel, ibland är det nästintill omöjligt visa en del springers på det sättet om de antingen är ungdomligt glada och vilda eller de som ska leta mat på marken. Men dåliga frambensrörelser döljs många gånger genom att hunden lyfts runt ringen i kopplet. Så i den mån det går, uppmana handlaren att släppa på kopplet en aning så hunden bär sig själv.

Rörelserna ska alltså vara låga, långsamma, smidiga och helt utan ansträngning. **Minsta möjliga mängd energi ska gå åt.** Så tänk inte vägvinnande eller täcka mycket mark, utan "effortless" – helt utan ansträngning. Tassarna ska förbli nära marken under rörelserna, höga frambensrörelser ger inte de rätta rörelserna. Leta efter en liten liten fördröjning i steget precis när det är som längst – innan det går tillbaka ner igen. Det gör också att tassens, obs **bara tassens** viks lite uppåt när steget är som längst. Således kan man se lite av trampdynan när steget är som längst, när man ser på rörelserna framifrån.

Här kan man se att tassens går upp en aning när steget är som längst.

Det står också i standarden att handlovarna ska vara starka och fjädrande, och något jag noterat är att om de inte har fjädningen i handlovarna så får de inte heller de rätta mjuka frambensrörelserna. De kan ha en bra längd på steget i fronten, men det mjuka och smidiga går förlorat.

Denna hund kunde ha mer fjädring i handloven och det gör att rörelserna i fronten blir lite stela.

Alla former av höga steg, sparkar uppåt eller överdriven steglängd är otypiskt och kräver dessutom en enorm ansträngning, de rörelserna kan inte hållas under en längre tid och är därför helt olämpliga för en arbetande hund.

Denna tik har en tendens till för höga frambensrörelser vilket gör att det går åt mer energi.

Den här typen av rörelser ser vi ofta i ringarna nuförtiden. En hel del drive bak, men frambenen går rakt ner i marken utan den rätta "swingen" i skuldran.

Bakbenen då? Ja inte lika intressanta faktiskt. Många gånger kan man läsa önskemål om att en engelsk springer ska ha mer drive eller mer påskjut – men det är inget som eftersträvas i standarden. I engelska standarden står det "hocks driving well under the body, following in line with forelegs". Svenska översättningen är "hasorna skall föras väl under kroppen och följa frambenens linje". Bakbenet ska hamna precis i frambenets avtryck för den rätta pendeln och balansen. Bakbenen följer alltså samma linje som frambenen, då blir också rörelserna jämna och pendlande. Lite som en evighetsmaskin, en engelsk springer som rör sig korrekt ska se ut som den kan springa så för evigt.

Bakbenet har satts ner precis där frambenet just lyfts.

Här kommer en illustration av olika spanielrasers rörelser (foton tagna ur rasklubbarnas kompendium).

Spanielrasernas rörelser

ACC: Det starka, kraftfulla bakstället ska ge **gott påskjut, ett vägvinande steg** framåt som balanserar den påskjutande kraften från bakstället. Framförallt ska rörelserna vara samordnade, mjuka, obesvärade och vägvinande

Cocker: Rörelserna ska vara fria och regelbundna, täcka mycket mark och ha **kraftigt påskjut**

Field: Steget skall vara **långt**, utan brådska och med **kraftigt påskjut** från bakstället

Sussex: Fria och regelbundna fram- och bakkensrörelser med den för rasen karakteristiska rullningen

Clumber: Rörelserna ska vara parallella med ett **kraftbesparande påskjut**

IWS: Rörelserna är mycket karakteristiska för rasen. De skall, på grund av den tunnformiga bröstskorgen, vara rullande

Welsh: Jämna, kraftfulla och **vägvinande** med **bra påskjut** från bakbenen

ESS: Rörelserna är mycket karakteristiska. Frambenen skall föras väl framåt från skulderna så att tassarna förs långt framåt i lätta och fria rörelser. Hasorna skall föras väl under kroppen och följa frambenens linje

Om man tittar på de flesta andra spaniels text om rörelser står det vägvinande steg med bra påskjut eller liknande hos flera av dem. Dock inte hos den engelska springern. Ordet drive nämns inte

överhuvudtaget i standarden. Nu menar jag absolut inte att den ska röra sig med kort steg, utan ett lätt – nästan flygande steg som är helt utan ansträngning.

Vad är det då som gör att en springer rör sig på detta speciella sätt? Det har funnits många teorier om det genom åren. En del säger det beror på deras proportioner, att de ska vara ganska så högställda och korta i kroppen för att de ska kunna röra sig så. En del menar på att det beror på att de inte ska ha överdrivna vinklar, egentligen varken fram eller bak. Tittar man på foton på hundar från förr i tiden så var de inte överdrivet vinklade, framförallt inte bakbenen. Hasorna var också högre än vad vi ser många gånger idag. Om något av det har med rörelserna att göra vet inte jag, men något jag vet är att det skett något med rasen som resulterat i att vi förlorat det som är allra viktigast och typiskt för rasen, dess rörelser som ska vara "strictly his own".

Helene Björkman